

Daba jūgendstilā

> Grāmatiņa
bērniem

Kas ir jūgendstils?

Jūgendstils ir mākslas stils, kas radās Eiropā ap 1900. gadu. Jūgendstila mākslinieki vēlējās radīt jaunu, vēl neredzētu vidi sev apkārt. It īpaši viņus iedvesmoja daba – ziedi, dzīvnieki, augi un kukaiņi, kas sniedza idejas formām un dekorācijām, kuras šodien var redzēt uz simtgadīgo celtnu fasādēm. To Tu atklāsi jau tagad!

Heijā, esmu Filī.

Man ļoti patīk daba, es interesējos par augiem un to attēlošanu un mums apkārt esošām lietām.

Man patīk arī jūgendstils, un kopā ar šo grāmatiņu es būšu Tavs pavadonis!

Seko man !

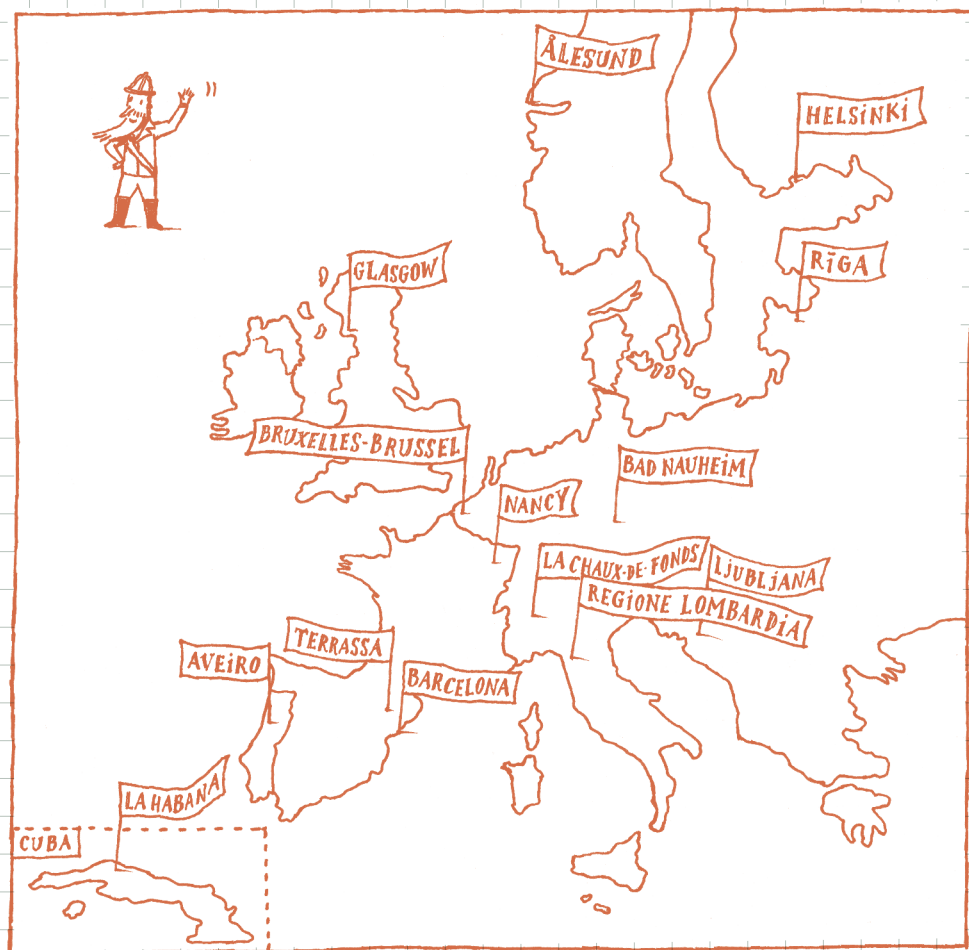
Katras lapas augšpusē ir nosaukumi, kuri vēsta par kādu uzdevumu vai informāciju.

Kas ir jūgendstila pilsētu tīkls Reseau Art Nouveau Network un kādas pilsētas tajā sadarbojas?

Jūgendstila pilsētu tīkls Reseau Art Nouveau Network ir cilvēku komanda, kas strādā dažādās Eiropas pilsētās, un viņi ir aizrautīgi jūgendstila atbalstītāji. Viņi vēlas saglabāt jūgendstila mantojumu un atklāt ko jaunu par jūgendstila ēkām, mēbelēm un objektiem, kas tika radīti pirms simts gadiem. Viņi pēti, kopīgi raksta grāmatas, organizē konferences un izstādes. Viņi ir sagatavojuši arī šo grāmatiņu, lai Tu varētu tuvāk iepazīties ar jūgendstilu.

Pilsētas

Laikmeta acs

Ļoti pirms 1900. gada, vienlaikus ar nozīmīgiem dabas pētījumiem un atklājumiem, radās fotomāksla. Ar fotogrāfijas un mikroskopa palīdzību pētnieki novēroja, kā uzplauka zieds, kā lido un kustas spāre vai tauriņš. Tai pat laikā jūgendstila laika mākslinieki ievēroja, kā dabu attēloja citi, it īpaši japāņu mākslinieki, kuru darbus publicēja mākslas žurnālos un lielās izstādēs.

Dekoratīvo rakstu krājumi

Mākslinieki bija iedvesmojušies no dabas un zīmēja dabā redzamos augus, to detaļas. Šie zīmējumi tika apkopoti un publicēti žurnālos un pat atsevišķās grāmatās. Šādi dekoratīvo rakstu krājumi bija labs ierosmju avots dizaineriem, lai radītu un dekorētu mēbeles, lampas, vāzes, ikdienas priekšmetus, mīkstās mēbeles, tapetes un paklājus.

Franču mākslinieks Moriss Pijārd Vernē radīja šo kompozīciju ar pieciem dažādiem dzīvniekiem

**Vai Tu vari ieraudzīt,
kādi 5 dzīvnieki attēloti?**

.....

.....

.....

.....

.....

Japānas valdzinājums

Japāņu māksla vai jūgendstils?

Jūgendstila mākslinieki ļoti ieinteresējās par japāņu mākslu – zīmējumiem, gravīrām kā arī ikdienas priekšmetiem un dārglietām, kas sniedza daudz iedvesmas. Pie tam dažkārt ir grūti atšķirt japāņu mākslas darbus no atsevišķiem jūgendstila priekšmetiem.

1

● Japāna
■ Jūgendstils

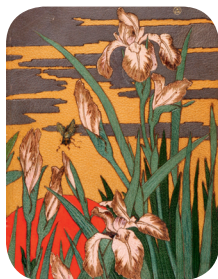
2

● Japāna
■ Jūgendstils

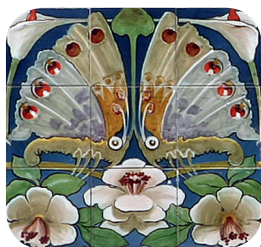
3

● Japāna
■ Jūgendstils

4

● Japon
■ Jūgendstils

5

● Japāna
■ Jūgendstils

6

● Japāna
■ Jūgendstils

Lūk, mana japāņu zīmējumu kolekcija, bet šķiet, ka trīs jūgendstila darbi iejukuši tajā!

Kā Tu domā, kuri tie ir?

Dabas studijas

Jūgendstila laikā mākslinieki centās sasniegt māksliniecisku vienotību jeb „totālo mākslu”. Tas nozīmē, ka viņi veidoja detaļas un vienojošus akcentus gan sienām, gan grīdām, griestiem, mēbelēm, apgaismojumam, vitrāžām, traukiem... dažreiz pat drēbēm! Arī tam viņi smēlās iedvesmu dabā.

Ornamenti un struktūra

Mario Pessa nama - šobrīd Aveiro pilsētas jūgendstila muzeja dizainu - Portugāles pilsētā Aveiro radīja portugāļu arhitekts Francisko Silva Roha.

**Aplūko attēlu atrodi detaļas,
kuras ielikt to pareizajās vietās.
Uzmanies, ir divas dažādas**

**versijas katrai detaļai, un
tikai viena ir pareiza!**

1

3

5

7

2

4

6

8

Modeļi un simboli

Norvēģu zeltkalis Gustavs Gaudernaks radīja vāzi ar jūraszirdziņu dekoru. Tikai viens no redzamajiem zīmējumiem atbilst oriģinālajam.

➤ *Varbūt tu atradīsi pareizo!*

Materiāli un tehnika

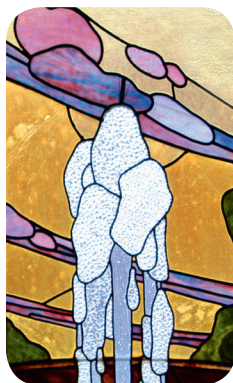
Lai gan liela nozīme jūgendstilā ir dizainam, mākslinieki veltīja daudz uzmanības izmantotā materiāla izvēlei: kokam, stiklam, metālam, akmenim, audumam, un arī jaunākajām tā laika tehnoloģijām, piemēram, elektrībai.

No kāda materiāla varētu veidotas redzamās detaļas?

Izvēlies - no akmens, stikla, metāla vai koka!

1

2

3

4

5

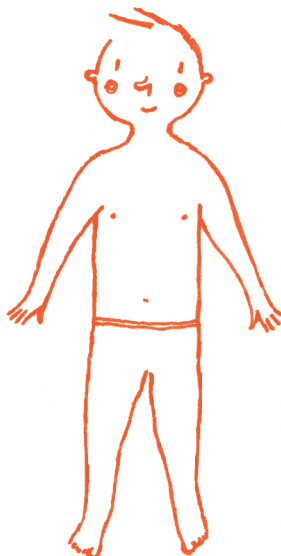
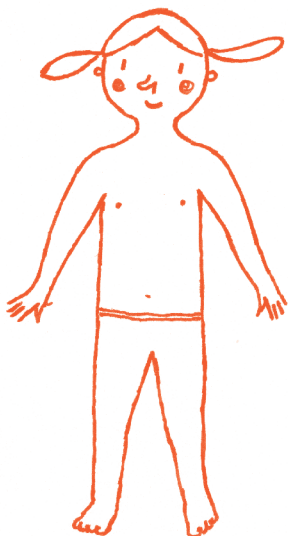
6

Metamorfozes

Daba bija iedvesmas avots ne vien namu un priekšmetu dekoru gatavošanā, bet arī fantāzijām par cilvēku un dzīvnieku, kukaiņu un pat augu savienošanas.

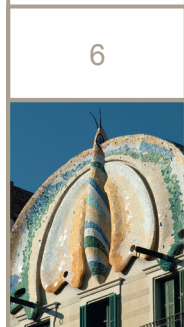

Barselonas mākslinieki Rikards Moraga un Apelles Mestress zīmēja bērnus ar spārniem, antenām, ziedlapiņām vai lapām. Vari uzzīmēt arī Tu!

Kultūrainavas

Jūgendstila laikā strauji mainījās ainava un vide – gan pilsētās, gan laukos parādījās jauni iepriekš nebijuši objekti. Rūpnīcu augstie skursteņi tika atainoti dažādos darbos, piemēram vitrāžās. Autori smēlās iedvesmu no četriem dabas pirmelementiem: uguns, ūdens, gaiss, zeme, kā arī četros gadalaikos. Visbiežāk redzams pavasaris, kad daba atdzīvojas.

➤ *Rūpīgi pavēro visu četru „kultūrainavu” attēlus. Attēli vidū un apakšpusē ir pazuduši, tāpēc ieliec tos Tavuprāt piemērotā vietā, norādot, kurš burts atbilst kuram ciparam.*

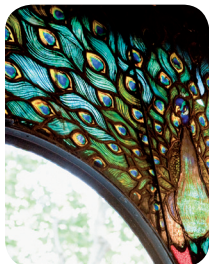
A

D

H

B

E

I

F

C

G

J

Uguns

Uguns sniedz mums siltumu, bet ne tikai!
Tā ir līdzdalīga stikla un brīnišķīgas keramikas
radīšanā, kā tas redzams somu mākslinieka
Alfrēda Viljama Finča plakātā.

LILIUS & HERTZBERG,

Gaiss

Pēc šīs garās pastaigas pa jūgendstila pasauli, vēl tikai viens uzdevums:

pavēro putnus lidojumā un atrodi mani šajā gleznā, ko radījis talantīgs mākslinieks no Slovēnijas? ?

Atbildes

5. lapa → Pieci dzīvnieki: gliemezis (apakšā), zivju dzenītis un zivs (vidū), garnele (apakšā pa kreisi) un ķirzaka (augšā pa vidu, pa kreisi un pa labi no rāmja).
6. lapa → Jūgendstila zīmējumi: Nr. 3 Gisberta Kombā pastkartīte „Üdens”, Nr. 4 Kamilla Martina zīmēts grāmatas vāks „Japānas māksla”, Nr. 5 keramikas frīzes detaļa no nama Villa Bernasconi Lombardijas reģiona Itālijā
8. lapa → A6, B3, C7 un D5.
9. lapa → Atbilde D.
10. lapa → 1: stikls, 2: akmens, 3: metāls, 4: betons, 5: metāls, 6: koks un stikls.
13. lapa → 1C, 2J, 3B, 4E, 5D, 6G un 7F.
14. lapa → voir dessin ci-contre.
15. lapa → Filīis ir paslēpies attēla augšpusē pa kreisi līdžās diviem torņiem.

**Aktivitāšu grāmatiņu ir sagatavojis
jūgendstila pilsētu tīkls
Réseau Art Nouveau Network
www.artnouveau-net.eu**

Ja vēlaties plašāku informāciju par jūgendstilu Eiropā, apmeklējiet interneta vietni : www.artnouveau-net.eu. Turpat sadaļā “Actions - Children” var atrast lielu daudzumu informācijas un attēlu bērniem.

Šis projekts ticis finansēts ar Eiropas Komisijas atbalstu. Šajā katalogā iekļautā informācija pauž vienīgi autoru viedokli, un Eiropas Komisija nav atbildīga par to, kā šī informācija var tikt izmantota.

→ Photos :

- P. 5 : Maurice Pillard Verneuil, *L'animal dans la décoration*, pl. 30 © DHUB, photo Montserrat Fontich, Barcelone
- P. 6 : 1, 2 et 6 tirés de la revue *Le Japon artistique* / 3. Gisbert Combaz, *L'Eau* © Bibliothèque royale de Belgique, SV 83141-83152 8, Bruxelles / 4. Camille Martin, détail de la reliure *L'Art japonais* © Musée de l'École de Nancy, photo Buren, Nancy / 5. Détail de frise en céramique, *Villa Bernasconi* © photo Carina Kaplan, Milano.
- P. 8 : © photo CMAveiro, Aveiro.
- P. 9 : © Jugendstilenteret, photo SEDAK, Ålesund.
- P. 10 : 1. Détail de vitrail © photo Hiltrud Hölzinger, Bad Nauheim / 2. Riga © Riga Art nouveau centre photo Salcevic / 3. Kiosque à musique © Ville de La Chaux-de-Fonds, photo D. Karrer / 4. Rizo i Baire, Jardines de la Tropical © photo Patricia Baroni, La Habana / 5. Charles Rennie Mackintosh, *The Glasgow School of Art* © photo The Glasgow School of Art / 6. Casa Barata © photo Museu de Terrassa.
- P. 13 : A. Gisbert Combaz, *L'Arbre*, affiche pour le salon de La Libre Esthétique © photo Mixed Media, Musée d'Ixelles / B. Rigalt i Granell, *ancienne maison Figueras* © photo Ramon Manent, Barcelone / C. Raphaël Evaldre et Privat Libremont, *La Vague*, vitrail Hôtel Saintenoy, Bastin et Evrard © MRBC / D. Alexandre de Riquer – Joaquim Vacells, *détail de la table de la salle des actes de l'Institut industriel de Terrassa* © Museu de Terrassa, photo Montserrat Fontich / E. Gisbert Combaz, *Les Éléments* © Bibliothèque royale de Belgique, SII 86390-86400 / F. Licinio Pinto, *céramique appliquée Fonte Nova* © CMAveiro / G. Émile André, *détail de l'encadrement de porte de la maison Huot*, Nancy © Musée de l'École de Nancy, photo Nancy / H. Alfredo Campanini, *villa Bernasconi* © photo Carina Kaplan, Milano / I. Josep Graner, *maison des Papillons* © photo Ramon Manent, Barcelone / J. Friedrich Scheffel, *décor de toit* © Riga, Art nouveau centre, photo Romvalds Salcevic.
- P. 14. © Porvoo Museum, Finlande.
- P. 15. Paravent © Musées et galeries de Ljubljana, Musée de la Ville de Ljubljana, photo Matevž Paternoster.

Responsable éditorial: Arlette Verkruyssen, Directeur général

Ministère de la Région de Bruxelles-Capitale / Administration de l'Aménagement du Territoire et du Logement
CCN – Rue du Progrès, 80/1 – 1035 Bruxelles

Culture

RÉSEAU
ART
NOUVEAU
NETWORK

MINISTÈRE DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
MINISTERIE VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST